

प्रश्न १ ला . पुढील विधाने चूक की बरोबर सकारण स्पष्ट करा .

१. लोकशाही टिकवण्यासाठी दक्ष राहावे लागते .
२. लोकशाहीसमोर लष्करी राजवटीचा धोका मुळीच नाही .
३. लोकशाही रुजलेल्या देशातही लोकशाहीचा वापर मर्यादित होतो .
४. नक्षलवाद ही खूप मोठी समस्या आहे .
५. डाव्या उग्रवादी चळवळीत आज शेतकरी व आदिवासी यांच्या समस्यांचे महत्त्व वाढत आहे .
६. भारतामध्ये भ्रष्टाचाराची समस्या नाही .
७. निवडणुकीच्या वेळी हिंसाचार होतो .
८. लोकशाहीत बहुमताला महत्त्व असले तरी सर्वांच्या मताला महत्त्व असायला हवे .
९. निवडणुकीत भ्रष्टाचारामुळे लोकांचा लोकशाही प्रक्रियेवरचा विश्वास उडू शकतो .

प्रश्न २ रा . थोडक्यात उत्तरे लिहा .

- १) लोकशाही टिकवण्यासाठी कोणते प्रयत्न करावे लागतात ?
- २) लोकशाहीसमोर कोणता मोठा धोका आहे ?
- ३) जागतिक पातळीवर लोकशाहीसमोर कोणते मोठे आव्हान आहे ?
- ४) लोकशाहीचे राजकीय स्वरूप कोणते ?
- ५) लोकशाही एक जीवनमार्ग होण्यासाठी कोण-कोणते मार्ग अवलंबावे लागतील ?
- ६) लोकशाहीची मूल्ये कोणती ?
- ७) लोकशाही अधिक अर्थपूर्ण करण्यासाठी शासनाने कोणत्या उपाययोजना राबवल्या ?
- ८) भारतीय लोकशाही समोरील सर्वात मोठे आव्हान कोणते ?
- ९) समाजात धार्मिक तेढ वाढल्याने कोणता दुष्परिणाम होतो ?
- १०) लोकांचा लोकशाहीतील सहभाग कोणत्या गोष्टीमुळे कमी होतो ?
- ११) भारतात नक्षलवाद का सुरु झाला ?
- १२) नक्षलवादाने आता कसे उग्र रूप धारण केले आहे ?
- १३) भ्रष्टाचारामुळे एकूण व्यवस्थेवर कोणता दुष्परिणाम होतो ?
- १४) कोणकोणत्या घटकांमुळे लोकांचा लोकशाही प्रक्रियेवर विश्वास उडू शकतो ?
- १५) राजकारणातील गुन्हेगारांच्या सहभागामुळे कोणती समस्या निर्माण झाली आहे ?
- १६) लोकशाहीसमोर कोणकोणती सामाजिक आव्हाने आहेत ?
- १७) भारतीय लोकशाही यशस्वी होण्यासाठी काय करता येईल ?

- १८) राजकीय प्रक्रिया पारदर्शक होण्यासाठी कोणते प्रयत्न केले जातात ?
- १९) लोकशाहीतील निर्णय प्रक्रियेत सहभागी होण्याची संधी कोणाला मिळायला हवी ?